

Дайджест політичних ініціатив. Серпень 2025

Серпень 2025 був насиченим зовнішньо- і внутрішньополітичними подіями. Зустріч Зеленського з Трампом і лідерами ЄС задала нову рамку безпекових переговорів. Тим часом у фокусі залишалась і внутрішня політика: уряд презентував Програму дій, парламент ухвалив ключові закони та перерозподілив 40 млрд грн на потреби воєнного часу. Головне – в нашому дайджесті.

У серпні Верховна Рада України ухвалила низку важливих законів у сферах оборони, освіти, національної пам'яті, трудових прав і цифрової безпеки, а також внесла зміни до держбюджету, перерозподіливши понад 40 мільярдів гривень на пріоритетні потреби воєнного часу.

Найголовнішим, на нашу думку, стали зміни до Державного бюджету на 2025 рік на 40 мільярдів гривень – законопроект №13439-3. Ці кошти будуть спрямовані:

- 25,5 млрд грн – до резервного фонду (з них до 8 млрд грн для «Укрзалізниці»);
- 4,3 млрд грн – Міністерству цифрової трансформації на дрони, спеціальну техніку та defense tech;
- 4,6 млрд грн – на харчування школярів: для учнів 1-4 класів по всій країні та для 5-11 класів у прифронтових школах;
- 3,2 млрд грн – на закупівлю ліків (онкологія, гепатити, орфанні захворювання);
- 1,5 млрд грн – на розвиток військових ліцеїв (субвенція місцевим бюджетам);
- 1,2 млрд грн – на підтримку ветеранів і їхніх родин;
- 1 млрд грн – на будівництво й реконструкцію житла для внутрішньо переміщених осіб.

Також у серпні Парламентом ухвалено в цілому наступні законопроекти:

- **№13107-д** «Про професійну освіту» – запроваджує новий тип закладів: професійні коледжі, військові коледжі, навчальні центри та центри професійної досконалості;
- **№13388** – зміни до законодавства про трудові відносини під час воєнного стану: призупинення положень колективних договорів можливе лише за взаємною згодою сторін;
- **№13111** – визначає порядок розподілу прав інтелектуальної власності на об'єкти, створені військовослужбовцями під час служби;
- **№11533** – обмежує доступ до чутливих даних у державних електронних реєстрах для зменшення ризиків розвідки ворога;

- **№13420** (зміни до Податкового кодексу) та **№13421** (зміни до Митного кодексу) – формують спеціальний правовий режим *Defence City* із податковими та митними пільгами для підприємств оборонно-промислового комплексу до 2036 року;
- **№13273** – встановлює засади державної політики національної пам'яті Українського народу, передбачає очищення публічного простору від імперських символів, впорядкування місць пам'яті та визнає нагороди УНР і УГВР державними нагородами України.

У серпні 2025 року уряд презентував Програму дій на 2025–2026 роки та ухвалив низку рішень, що стосуються відновлення, підтримки військових і бізнесу, соціального захисту, цифровізації та підготовки до зими. Далі – детальніше.

У серпні Кабінет Міністрів України представив **Проект Програми дій на 2025-2026 роки** – стратегічний документ, який визначає головні напрями державної політики в умовах війни та відновлення. Програма побудована на чотирьох ключових опорах: безпека, економіка, гідність людини та відновлення.

На основі цих опор Уряд визначив 12 стратегічних пріоритетів, які формуватимуть політичний і економічний порядок денний найближчих років.

Основні напрями програми:

1. Безпека та оборона - Україна нарощуватиме внутрішнє виробництво озброєння, створить *Defence City* та впровадить нові мотиваційні контракти для військових. Це має посилити обороноздатність та забезпечити армію сучасними ресурсами.

2. Євроінтеграція - до кінця 2025 року планується розпочати переговори за шістьма кластерами та синхронізувати національне законодавство з правом ЄС.

3. Антикорупційна політика - боротьба з корупцією буде підсилена завдяки цифровим сервісам: запуску е-Суду, розвитку сучасних ЦНАПів і повній прозорості адмінпослуг.

4. Соціальний добробут - передбачено компенсації за зруйноване житло, програми підтримки для сімей та молоді, а також посилення соціального захисту вразливих груп населення.

5. Ветеранська політика - Уряд розробляє Кодекс законів про ветеранів, а також розширює доступ до грантів, сертифікатів на житло та створює нові ветеранські простори.

6. Макрофінанси та реформи - планується залучити понад 37 млрд доларів макрофінансової допомоги, провести аудит держвитрат та ухвалити новий митний кодекс.

7. Бізнес та інвестиції - продовжиться програма «Зроблено в Україні», активізується приватизація та запуск міжнародних інвестиційних фондів. Особлива увага — підтримці агробізнесу й малих підприємств.

8. Охорона здоров'я та спорт - впроваджуються державні програми скринінгу та медичних оглядів для людей 40+, розширюється мережа центрів ментального здоров'я і реабілітації, підвищуються зарплати лікарям.

9. Освіта та наука - програма передбачає реформу оплати праці педагогів, розвиток професійної освіти, інвестиції у наукові дослідження та підтримку інновацій.

10. Відбудова - створюється Фонд і План комплексного відновлення України. Йдеться про житлові, енергетичні та інфраструктурні проекти, які мають забезпечити повернення людей до домівок і відновлення економіки.

11. Культура - Уряд ініціює створення Фонду культурної спадщини, оцифрування об'єктів культури та розвиток креативної індустрії.

12. Зимова стабільність - пріоритетом залишається безпека енергопостачання у зимовий період 2025/26 років. Передбачено захист критичної інфраструктури та зміцнення цифрової безпеки.

Програма дій Уряду – це дорожня карта для всіх секторів держави. Вона має забезпечити баланс між воєнною стійкістю та післявоєнним відновленням, підтримати бізнес, посилити соціальний захист і закласти основу для членства України в ЄС. З текстом Програми можна ознайомитися на сайті priorities.gov.ua.

Також у серпні Кабінет Міністрів України ухвалив низку важливих постанов і розпоряджень, спрямованих на врегулювання ключових питань державної політики. Нижче подаємо стислий огляд основних урядових рішень цього місяця.

Постанова № 934 від 2 серпня 2025 року «Деякі питання відновлення окремих об'єктів нерухомого майна, пошкодженого внаслідок збройної агресії Російської Федерації» запроваджує експериментальний проєкт з відновлення пошкодженого житлового нерухомого майна (багатоквартирні будинки, гуртожитки), визначення механізму його фінансування та спрощення процедур.

Постанова № 935 від 4 серпня 2025 року «Про внесення змін до Порядку реалізації експериментального проєкту “Зроблено в Україні” щодо часткової компенсації вартості товарів» уточнює механізм роботи програми «Зроблено в Україні», що передбачає державну підтримку у вигляді часткової компенсації вартості товарів,

вироблених вітчизняними підприємствами. Метою є стимулювання розвитку національного виробництва, розширення доступу споживачів до українських товарів та посилення конкурентоспроможності бізнесу на внутрішньому ринку.

Постанова № 947 від 6 серпня 2025 року “Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 28 квітня 2023 р. № 438” щодо організації соціальних і медичних послуг потерпілим внаслідок нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань. Постанова зокрема визначає розмір щомісячної грошової компенсації залежно від типу допомоги (натуральна допомога, догляд, медичне забезпечення) у відсотках від мінімальної зарплати та коректує процедури оцінювання потреб потерпілих.

Постанова № 961 від 13 серпня 2025 року «Деякі питання фінансування харчування учнів закладів загальної середньої освіти» удосконалює механізм державного фінансування шкільного харчування. Зокрема, встановлює нові правила розподілу освітніх субвенцій, що дозволяє школам у сільській місцевості отримувати необхідні бюджети на забезпечення харчування учнів.

Постанова № 991 від 13 серпня 2025 року «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 27 січня 2023 р. № 76» запроваджує оновлення порядку бронювання військовозобов’язаних під час мобілізації та воєнного часу. Зокрема, дозволяє бронювати до 100% працівників критично важливих підприємств, що працюють у зонах можливих або активних бойових дій. Для цього місцева влада звертається через портал «Дія» до органу, що визнав підприємство критично важливим, і той вносить коригування в ліміти. Це допомагає забезпечити продовження діяльності підприємств у прифронтових регіонах, зберегти робочі місця та підтримувати життєзабезпечення територій.

Інші важливі рішення серпня 2025 року

Окрім ухвалених постанов і розпоряджень, у серпні були реалізовані ще кілька важливих змін та ініціатив на державному рівні:

1. Розширення програми «Доступні ліки».

До переліку безоплатних та частково відшкодовуваних препаратів додано ліки для лікування серцево-судинних і цереброваскулярних захворювань, а також засоби для боротьби з анемією у вагітних. Це підвищує доступність медичної допомоги для найбільш вразливих груп населення.

2. Податкові пільги для соціальних послуг.

Постачальників соціальних послуг звільнено від сплати податку на додану вартість (ПДВ), що має зменшити фінансове навантаження і дати можливість розширити обсяг наданої допомоги.

3. Цифровізація залізничних перевезень.

Запроваджено можливість верифікації квитків через сервіс «Дія.Підпис». Це дозволяє швидше і безпечніше підтверджувати особу пасажирів, зменшуючи ризики шахрайства.

4. Запуск open banking.

Розпочато впровадження принципів відкритого банкінгу — механізму, що дозволяє клієнтам банків безпечно передавати свої фінансові дані іншим фінансовим сервісам. Це сприятиме конкуренції на ринку та розвитку нових фінансових послуг.

5. Додаткова відпустка для військовослужбовців.

Уряд погодив рішення щодо надання 15 додаткових днів відпустки для військових. Норма була закріплена ухваленим Верховною Радою законом, що передбачає 30 днів основної відпустки (15 із них обов'язкові), а також додаткові пільги для учасників бойових дій.